Elfde jaer. Nr 140. Dingsdag, 22 November 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel . . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven gemeten voordeeliger condityën.

De persoonen die zich van heden zullen abonneeren aen den *Postryder* voor het jaer 1865, zullen het blad gratis ontvangen tot den eersten january aenstaende.

TONGEREN, DEN 22 NOVEMBER.

De kieshervorming.

Onder de wets ontwerpen welke het ministerie in de zitting der Kamer van verleden donderdag voorgesteld heeft bevindt zich de kieshervorming. Volgens dit projekt zouden de kiezingen in het vervolg op eene geheel nieuwe manier plaets hebben.

De nieuwe wet straft met eene boete van 26 ad 200 fr. degenen die zich onwettig op de kiezerslysten doen inschryven. Elke kiezer zal met zyn convocatie biljet vyf vierkante bulletins ontvangen, gestempeld met den zegel van het ministerie van binnenlandsche zaken. Hy zal er een grooter getal kunnen bekomen by de agenten van den zegel zoo hy het verlangt. De kiezer zal slechts op dit gezegeld papier de namen der kandidaten mogen schryven voor dewelke hy wil stemmen. Hy zal zyn stembriefje in vieren moeten vouwen, derwyze dat de zegel van buiten blyve en dat de namen zich van binnen bevinden. In de kieszael, tusschen het bureel en de kiezers zal eene separatie gemaekt worden van twee meters en tien centimeters hoogte. Deze separatie zal van latwerk of van glas gemaekt zyn tusschen het bureel en de kiezers, en van planken aen de twee andere zyden, op zulke wyze dat eenieder het bureel zal kunnen zien en dat de kiezer die zyn briefje aen den voorzitter gaet overgeven aen alle oogen zal onttrokken zyn gedurende zynen doorgang achter het plankenwerk.

Zichier, om ons beter doen te verstaen het plan op hetwelk de kieszael zou ingerigt zyn.

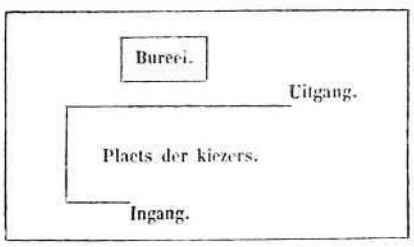

Gedurende de naem-afroeping zal niemand het bureel mogen naderen. Alle briefjes die niet met de hand geschreven zyn zullen ongeldig zyn. Alle omkooping van stemmen zal gestraft worden met eene boete van 50 tot 500 fr. en berooving van stemregt gedurende vyf jaren. De wet straft daerenboven alle bedreigingen of alle zamenscholingen om de kiezers te beletten hunne kiesregten uit te oefenen, de beledigingen tegen de leden van het bureel, de vervalschingen of de onttrekking der stembriefjes, de wanorders in de zalen, de uitdeeling van beleedigende geschriften aen de deuren der bureelen enz.

Wy willen na eene enkele lezing geen oordeel over het nieuw systema stryken. Wy bepalen ons met de voornaemste schikkingen aen de lezers van den *Postryder* bekend te maken.

Ministeriele pluimen.

De landbouw is in zekeren bloei, dat is hy in België, dat is hy ook buiten 't land.

Zyn wy dien bloei aen 't ministerie schuldig? — Voorzeker neen.

Vier groote oorzaken werken samen tot den bloei des landbouws : de guano, het draineren, de uitvoer naer Engeland, de aenhoudende vrede sedert 1815. Niet één dier oorzaken is 't werk van onze ministers.

Heeft het ministerie den guano gevonden? — Neen.

Zyn het ministers die onze landbouwwaren uitvoeren of zyn het de Engelschmans? — 't Zyn de Engelschmans.

Heeft het ministerie in den vrede doen standhouden sedert 1815? — Niet meer dan ik of gy.

Wat heeft het ministerie gedaen? — 't Heeft 's lands uitgaven met verscheidene millioenen vermeerderd, waervan de landbouw het zwaerste gedeelte betaelt.

Men zegt algemeen, dat M. Chazal eerst na de stemming van het budjet van oorlog in Brussel zal terugkeeren. Men hoopt, dat de tegenkanters van het budjet dit wel zullen aennemen, onder bescherming van M. A. Vanden Peereboom. Wy zullen zien, wat zekere leden van de regterzy zullen doen, en of zy nogmaels aen den kant van het ministerie zullen plaets nemen, om de ruïnerende uitgaven voor den oorlog te ondersteunen.

Prys van het vee in 1572.

H. Soeteboom deelt ons in zyne *Saanlandsche aracadia* mede, dat in 1572 hopman van der Linden, door Bossu werd gezonden uit Amsterdam, welke stad aen de Spaensche zyde bleef tot in 1578 Hopman van der Linden trok met zyn schutters als met een vliegend legertje door Zaanland, en deed dan hier, dan daer een overval. Uit Westzanen nam hy eens veel buit meê, onder anderen wel 410 koeijen, waervan men de weerde toen, de een door de ander, op twintig gulden rekenen kon, zoodat aen vee alleen voor 8200 gulden aen de boeren werd ontroofd.

Yselyken moord.

Omtrent den afgrysselyken moord in den avond van den 16 dezer, tusschen 8 en 9 ure, op eenige minuten afstand aen den Grindweg van Prinsland en Dinteloord gepleegd, kunnen wy met zekerheid het volgende meêdeelen :

Het was op dien avond dat M. J. Stolk met zyne echtgenoote zich ter kerk had begeven, en hunne nicht Cornelia Jacoba Laven, alleen te huis hadden achtergelaten. Dit meisje, van omstreeks 21 jaer, *de bloem van Prinsland* genaemd, geboren op het eiland Tholen, in Zeeland, woonde by haren oom en tante tot gezelschap in, was om hare deugd en schoonheid by eenieder bemind en hoog geacht, en hield zich tot op den avond van den moord onledig met appelen te schellen. De ellendige moordenaer moet heimelyk het woonvertrek binnengeslopen zyn, heeft eerst zyn slagtoffer, dat zich volgens eenige kenteekenen moedig verdedigd moet hebben, met eene handbyl het hoofd nagenoeg van het ligchaem gescheiden en haer daerna met de rokken over het hoofd, achter de kagchel op den grond geworpen. De booswicht heeft achtervolgens het kabinet opengebroken en daeruit eene som gelds ontvreemd waerna hy langs de achterdeur moet zyn verdwenen.

De officier van justicie, Mr. Hanlo, vergezeld van den regter kommissaris, den griffier en beëedigde klerk der arrondissements-regtbank van Breda zyn heden reeds van Dinteloord teruggekeerd ; men is den dader nog niet op het spoor. (*Handelsblad.*)

Eenige persoonen die verleden zondag om half twaelf 's nachts langs het gevangenhuis kwamen, werden in den Jeker eene menschen gedaente gewaer. De genaemde Everard Lacroix, meester metser te Tongeren, die waerschynlyk in de duisternis van de brug in 't water gevallen was, werd half dood uit de rivier getrokken. Hy is dezelfde nacht overleden.

— Donderdag 's nachts is er te Guringen brand ontstaen en de stalling van de winning van Mme weduwe Nagels gansch afgebrand. Eenige verkens zyn in den brand omgekomen.

— Men schryft ons uit Sint-Truiden :

Verleden dingsdag avond, van vyf tot zeven uren, hebben wy het geluk gehad een heerlyk familie-feest by te woonen. De kweekelingen van het pensionaet der Ursulinnen vierden den patroondag van hunne eerbiedweerdige Overste ; en by deze gelegenheid hadden zy met de grootste zorg eenige oefeningen voorbereid die met veel smaek en gevoel uitgevoerd zyn geworden. De zitting word geopend door ***Mazeppa***, **een muziekstuk voor piano en harmonium**, opgevolgd door een fraei koorgezang. Opregte en edele gevoelens van dankbare kinderliefde bezielden de toespraek van Clara Lhoir, die nog opgeluisterd werden door een duo getiteld : ***De jonge Zuster van liefde***. In het tooneelstuk : ***Valerie*** of de zegeprael des geloofs, en in het boertig stuk : ***Eene wandeling van Maria-Theresia***, hebben de leerlingen zich onderscheiden door eene zuivere uitspraek, eene zedige en tevens zwierige houding, veel natuerlykheid in hunne gebaren en eene edele eenvoudigheid die de goedkeuring aller aenschouwers heeft weggedragen. Gelukkige kinderen, die aen de zorgen van waekzame en bekwame Religieuzen toevertrouwd, die u door hunne lessen en voorbeelden het gebed, het werk en de deugd leeren beminnen, welke het geluk uws levens zullen uitmaken!

— Men meldt uit Brussel dat M. Orts verleden zaterdag uit de stad verdwenen is, zonder dat men weet wat van hem geworden is. Hy verlaet zyn mandaet, zyn hefste en zyne vermaerde propositie.

— Men schryft uit Brussel, 16 november :

Onze beurs is zwaer geschokt door het berigt dat het parysche bankiershuis Rougemont zyne betalingen gestaekt heeft ; sedert de herstelling van het keizerryk was dit huis tot een buitenwoon groote welvaert gestegen. M. Rougemont was de bankier der Braine-le-Comte-spoorweg-maetschappy, die door deze ramp zeer veel lyden zal.

— De inhuldiging d.s standbeelds der graven van Egmont en Hoorn zal plaets hebben op 16 december, ter gelegenheid der 75e verjaring van 's Konings geboorte.

— Den regtstreekschen yzerenweg van Leuven op Brussel zal ingesteld zyn in de maend augustus 1865. Er zullen dry statien zyn. De eerste te Velthem, de tweede te Cortenberg en de derde te Saventhem.

— Wy bestatigen met genoegen de luisterryke uitslagen behaelt door de leerlingen der katholieke Hoogeschool van Leuven, voor de gezworen examen. Voor de tweede zitting van 1864 die komt geeindigt te worden, 411 leerlingen waren ingeschreven ; van dit getal zyn er 26 die hun niet aengegeven hebben, 7 die hun onthouden hebben, 1 is geweigerd geweest, 64 zyn uitgesteld geworden en 313 zyn aengenomen op de volgende wyze : 15 *met de grootste distinctie*, 92 *met distinctie* ; 206 *met voldoening*. Dit schoone uitbrengsel zegt meer als al de uitleggingen welke wy er zouden kunnen over maken.

— In den nacht van zaterdag en zondag zyn er dieven langs een venster, in de kerk van Nevele gedrongen : zy hebben eenen offerblok uit den pilaer gewrongen en medegenomen, een anderen opengebroken, en de schael van den kerkmeester, waerin eenige centen waren, geledigd. Zy hebben daerenboven veel geweld gebruikt zoo het schynt met een breekyzer, om in de sakristy te dringen waerin zy Goddank ! niet gelukt zyn. Hunne stoutmoedigheid en al hun geweld is slecht beloond, want volgens dat men kan rekenen, zullen zy maer 6 à 7 fr. gevonden hebben. Er moet in onze omstreken eene bende bestaen van kerkdieven, want 't is 14 dagen geleden dat er ook in de kerk van Somerghem gestolen is. Het is noodig dat de justicie een oog in 't zeil houde.

— Eene brave weduwe, woonachtig te Gent, heeft eenen zoon die, reeds verscheidene jaren geleden, zich naer de hollandsche Oost-Indien heeft begeven, om aldaer de fortuin te beproeven. Deze is hem inderdaed gunstig geweest en de schrandere en werkzame Gentenaer is, in een betrekkelyk kort tydverloop, een welstellend koopman geworden te Soerakarta.

Na gedurende eenige jaren niets meer van haren zoon vernomen te hebben, geloofde de bedrukte moeder hem dood ; doch hoe groot was hare verrassing, hare blydschap, toen zy, nu een viertal jaren geleden, eenen brief uit Batavia ontving, een brief van haren verloren zoon, die haer zyne goede gezondheid en zyne welvaert meldde, en tot bewys hiervan, een bankbriefke van 1000 nederlandsche guldens aen haer ten geschenke zond. Sinds dien tyd ontving de brave weduwe nog andere blyken van de dankbaerheid haers zoons, zoo dat ze geheel en al tegen nood en gebrek beveiligd is.

Thans is een nieuwe brief uit Oost-Indië door haren zoon gezonden, om haer kennis te geven van zyn huwelyk met eene ryke planters dochter te Soerakarta, en van de feestelykheden welke by die gelegenheid aldaer hebben plaets gehad. De verheugde bruidegom geeft eene korte beschryving van de maeltyd, ten zynen huize gehouden by gelegenheid der plegtige voltrekking van zyn huwelyk, die bygewoond werd door den onder-gouverneur van Soerakarta en de voornaemste persoonen dier plaets, en waeruit overtuigd blykt dat men, onder die gloeijend heete luchtstreek toch goeden eetlust moet bezitten. Eene heele koei, een schaep, 50 kiekens en eendvogels zyn daer ter tafel geweest als hoofdgeregten. Die smakelyke brokken werden besproeid met madera-wyn, brandy, congo en champagne, en verkoelend fyn fruit. 's Avonds was er een groot dansfeest, waerna het avondmael.

Dat feestje heeft 2000 neërlandsche guldens gekost, maer dat belet met, dat by den brief van kennisgeving nogmaels een bankbiljet van 1000 neërlandsche guldens voor de geliefde moeder gevoegd was.